

děcí nařízení ze 4. května 1920, č. 346 Sb. z. a n. a ze dne 7. prosince 1922, č. 363 Sb. z. a n.) (Nález nejv. správ. soudu ze 17./4. 1924, č. 13.310/23.)

Základním předpokladem pro nárok na vdovský a sirotčí důchod ve smyslu §§ 13 a 20 zák. z 20. II. 1920, č. 142 Sb. z. a n., ve znění zákona z 25. I. 1922, č. 39 Sb. z. a n., ve spojitosti s ustanovením § 1, lit. a) zákona z 8. IV. 1919, č. 199 Sb. z. a n., v konkrétním případě jest, aby tu byla dána přímá, t. j. příčinná souvislost mezi onou skutečností, která způsobila fyziologickou příčinu smrti váleč. invalidy a mezi poraněním jeho, utrpěným ve službě vojenské, neb nemocí, získanou neb zhoršenou v této službě. Pouhá nepřímá souvislost mezi uvedenými skutečnostmi vylučuje nárok na zmíněné důchody. Nastala-li tedy smrt váleč. invalidy z jiného důvodu, nežli pro poranění, utrpěné ve vojenské službě, nebo pro nemoc, získanou nebo zhoršenou v takovéto službě, nepřiznávají citované předpisy zákonné vdově po váleč. invalidovi nárok na vdovský důchod a nezaopatřeným dětem takového vál. invalidy nárok na důchod sirotčí. (Nález nejv. správ. soudu z 13. X. 1924, č. 17378/24.)

Právní názor, že vdově po vál. poškozenci, která s manželem padlým ve válce nežila v době jeho úmrtí ve společné domácnosti a které proti němu nepříslušel nárok na placení alimentů, nepřísluší nárok na důchod vdovský, odporuje zákonu. Neboť generelní předpis o tom, komu přísluší nárok na důchod vdovský, jest obsažen v § 13 zákona ze dne 20. února 1920, č. 142 Sb. z. a n., kterýžto předpis jest nutno vykládati v souvislosti s citovaným tam § 1 zákona ze dne 8. dubna 1919, č. 199 Sb. z. a n. o organizaci péče o válečné poškozence. Předpis § 13 zákona ze dne 20. února 1920, č. 142 Sb. z. a n., o požitcích válečných poškozenců, praví všeobecně, že důchod vdovský přísluší vdově po padlém nebo zemřelém manželu, u něhož jsou splněny podmínky § 1, lit. a) zákona ze dne 8. dubna 1919, č. 199 Sb. z. a n., a za těchž podmínek manželce nezvěstného a vdově po invalidovi, nebylo-li zjištěno, že smrt jeho nastala z jiného důvodu, nežli jest naznačen v uvedeném ustanovení zákonném. Nějaké omezení nároku vdovy z předpisu § 13 cit. zákona nevyplývá. Bližší určení pojmu válečného poškozence hledati jest pak v § 1 zákona ze dne 8. dubna 1919, č. 199 Sb. z. a n., jenž prohlašuje za válečné poškozence i pozůstalé po zemřelých nebo nezvěstných osobách, uvedených pod lit. a), na jejichž výživu osoby za života byly po zákonu povinny přispívati. Z toho plyne, že nárok vdovy po padlém manželu ve smyslu § 13 zákona č. 142/1920 nezávisí podle uvedených předpisů zákona na tom, zdali vdova s padlým manželem svým svého času žila ve společné domácnosti, nýbrž toliko na tom, zdali jí příslušel vůči němu nárok na alimenty podle ustanovení všeobecného občanského zákona. S tímto výkladem souhlasí ostatně také úplně předpis § 18 zákona č. 142/1920, jenž praví výslovně, že nežila-li vdova s manželem v době jeho úmrtí ve společné domácnosti, nesmí důchod vdovský převyšovati částky, kterou manžel byl by povinen přispívati na její výživu. Podle tohoto ustanovení připouští zákon výslovně nárok na vdovský důchod i pro případ, že vdova se svým manželem v době jeho úmrtí nežila ve společné domácnosti, a omezuje toliko výši důchodu pro ty případy, ve kterých vdově přísluší z nějakého exekučního titulu nárok na určitou výši alimentů. Prováděcí nařízení ze dne 4. května 1920, č. 346 Sb. z. a n., pak v § 18 konstatuje jako další konsekvenci, že vdově takové nárok na vdovský důchod